

uniform purpose among ecocritics. The book will serve as a guide for future researchers, as well as an example of contemporary, detailed and comprehensive study in the context of ecocriticism with multiple perspectives. Ecocriticism for different reasons and practice, is reshaping the larger fields of environmental reading. Ecocriticism praxis is one of the myriad ways of honouring the united great community of the earth beings. "Ecocriticism" as a term is a coinage in the twentieth century but has been present as a fragile movement in South Asian literature for some time.

Komal Rakwal and Amitabh Vikram Dwivedi

Ivan Šarčević (ur.), *Crkva u Hrvatskoj kakvu je zagovarao Željko Mardešić: Radovi Studijskoga dana*. Split: Franjevački institut za kulturu mira — Crkva u svijetu, 2018, 204 str.

Franjevački institut za kulturu mira objavio je zbornik radova *Crkva u Hrvatskoj kakvu je zagovarao Željko Mardešić*. U zborniku je trinaest radova, u većini kojih je tema crkvenost kako ju je shvaćao Željko Mardešić, alias Jakov Jukić, jedan od najistaknutijih hrvatskih katoličkih intelektualaca laika 20. stoljeća.

Ivan Supičić u radu *Željko Mardešić o duhovnom produbljenju svijeta, kršćana i Crkve* govori o duhovnom produbljenju i pročišćenju kao o temeljnoj zadaći kršćana, kako je to vidio Mardešić. Ističe Mardešićevo zauzimanje za personalističko, a ne kolektivističko kršćanstvo te prestanak vezivanja kršćanstva uz političku vlast i njezine strukture.

Tonči Matulić u djelu *Mardešićeva vizija crkve u svjetlu ideje koncilskog kršćanstva* promišlja o Mardešićevoj viziji crkve, odnosno analizira Mardešićevo shvaćanje predkoncilskog političkoga

katolicizma, temeljenoga na raznim dualizmima te potom predstavlja njegovu viziju koncilskoga kršćanstva. Na kraju autor ukratko povezuje viziju crkve pape Franje s Mardešićevom.

U spisu *Mardešićeva crkvenost i uloga vjernika laika u crkvi* Darko Pejanović navodi Mardešićeve misli o crkvi te o laicima u crkvi kroz povijest i o njihovu značenju za Crkvu, ističući dijalog i mitrotvorstvo kao dva pojma koja dominiraju Mardešićevim jezikom.

Budući da je Mardešić u svojem radu mnogo vremena posvetio temi vjere i društva, u knjizi *Hrvatsko društvo i socijalni nauk crkve* Stjepan Baloban ukazuje na važan pozitivni razvoj socijalnog nauka Crkve nakon Drugoga vatikanskoga koncila. Pritom analizira primjenu socijalnog nauka Crkve na hrvatske prilike te problematizira analize i interpretacije religijskoga fenomena u javnom životu bez interdisciplinarnе suradnje s teolozima. Na kraju je autor potvrdio aktuelnost Mardešićeve misli o potrebi nastavka interdisciplinarnog dijaloga.

Na tragu Mardešićeve misli, Marko Vučetić u radu *Crkva i suvremeni individualizam* bavi se odnosom Crkve prema individualizmu u postmodernom svijetu, promatrajući taj odnos u kontekstu sekularizacije i globalizacijskog procesa.

U radu *Šutnja i prešućivanja Katoličke crkve u Hrvatskoj* Frano Prcela bavi se šutnjom i prešućivanjem kao unutarcrkvenim problemom. Primjećuje da crkva zna govoriti o tuđim temama, koje nisu vjerske naravi, a izbjegava se ponekad baviti svojim temama vjerskog sadržaja. Vidi nedostatak autentičnog naviještanja radosne vijesti i posljedično tomu gubitak crkvene javnosti.

Andelko Domazet u prilogu *Crkvena i izvancrkvena religioznost u spisima Željka Mardešića* prikazuje Mardešićevo razmišljanje o crkvenoj i izvancrkvenoj

religioznosti unutar cjelokupne njegove misli. U prvom dijelu rada piše o tome na koji su način sekularizacija društva i postmodernističke ideje utjecali na pojavu dvaju oblika svetoga: sveto koje se iskazuje kao politička religija i sveto u obliku ezoterično–okultne religioznosti. U drugom dijelu autor razmatra krizu kolektivističke crkvene religioznosti i preoblikovanje institucionalne religije u individualnu religioznost.

Članak *Crkva, zloпамćenje i procesi pomirenja* Zorice Maros sadrži Mardešićeve misli o temi opraštanja i pomirenja, baveći se u prvom dijelu aspektima pamćenja, prije svega onima koji omogućuju da ono prijede u zloпамćenje. Drugi dio rada uvodi nas u Mardešićev “prvi okvir za praštanje”, svojevrsni presjek društva kojemu zloпамćenje otežava proces opraštanja i pomirenja.

Zoran Grozdanov u radu *Novo ruho političkog katolicizma u Hrvatskoj* nastoji istražiti značajke “novoga” političkoga katolicizma na tragu Mardešićeva istraživanja političkoga katolicizma.

Ivan Šarčević prilogom *Katolička crkva i dominantne suvremen ideologije — Mardešićeva kritika ideološkičnosti vjere* tematizira odnos kršćanstva i Katoličke crkve prema suvremenim ideologijama, kako ih je vidio Mardešić.

Nadalje, Branko Sekulić u radu *Religija i Crkva u funkciji nacionalne emancipacije* bavi se Mardešićevim razmišljanjima spram pučke pobožnosti i pučke religije, a Marko Medved u radu *Mardešićeva kritika (hrvatskog) političkog katolicizma* govori o Mardešićevu kritičkom odnosu prema pojavi političkog katolicizma.

U posljednjem radu *Nadbiskup Stadler i politički katolicizam u Bosni i Hercegovini* Ivan Markešić piše o poimanju političkog katolicizma i katoličkog hrvatstva Josipa Stadlera, imajući u vidu Mardešićeve misli o tom pitanju.

Ovaj zbornik imao je dakle u središtu propitivanje Mardešićeve misli o Crkvi i crkvenosti kroz razne vidike njegova intelektualnog interesa. Svakako, ovime nije iscrpljena riznica Mardešićeve misli, pa valja očekivati nova istraživanja i uvide.

Hrvoje Lončarević

Alan Modrić, *Interazione tra l'esercizio della potestà dei vescovi diocesani e di quella del Romano Pontefice alla luce dell'Enciclica Ut unum sint*. Roma: Gregorian & Biblical Press, 2017, 381 str.

Prošle su već pune dvije godine kako je Alan Modrić obranio doktorsku disertaciju na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, pod mentorstvom prof. Gianfranca Ghirlande, na temu *Interakcija između vlasti dijecezanskih biskupa i vlasti rimskoga prvosvećenika u svjetlu Enciklike Ut unum sint*. Pater Alan Modrić, član je Hrvatske pokrajine Družbe Isusove, te je nakon postignutoga akademskoga stupnja nastavio nastavno–znanstveni rad u Rimu kao profesor na Fakultetu kanonskoga prava Papinskoga sveučilišta Gregoriana, na kojem za sada predaje materiju Hijerarhijsko uređenje Crkve. Između ostaloga, prije teološke i kanonsko–pravne izobrazbe, Modrić je studirao na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a član je također i Hrvatskoga kanonističkoga društva. Činjenica da je doktorska disertacija objavljena u seriji Tesi Gregoriana, koja od 1995. publicira neke od najboljih radova, kao 108. u nizu iz područja kanonskoga prava, dovoljno govori da je ta knjiga vrijedna ovoga prikaza.

Doktorandu je početna motivacija za istraživački rad bila enciklika Ivana Pavla II. *Ut unum sint*, objavljena 1995., u kojoj potiče na pronalazak i promišljanje novoga oblika vođenja primata, otvoren novim prilikama, ne odričući se